

"...

I- İPTAL ve YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİNİN GEREKÇESİ

Dava dilekçesinin gerekçe bölümü şöyledir:

"

II. GEREKÇE

a) 11.12.2010 Tarihli ve 6087 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 2 nci Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının (h) ve (l) Bentlerinde Yer Alan " geçici yetki veya herhangi bir görevlendirmeye başka bir kurum veya kuruluştaki görev yapan " Sözcüklerinin Anayasaya Aykırılığı

6087 sayılı Yasanın 2 nci maddesinde, bu Yasanın uygulanmasında hangi sözcüklerin neyi ifade edeceği belirtilmiş, diğer bir deyişle Yasanın uygulanmasında tanımlar yapılmıştır. Tanımlar, Yasa içinde tekrarlardan ve belirsizliklerden kaçınmak için önemlidir ve yasallık ilkesinin en önemli unsurlarıdır. Bu nedenle tanımların dikkatle seçilmesi ve Anayasaya uygunlukları konusunda gerekli özenin gösterilmesi gerekir. Bu özen Anayasanın 2 nci maddesinde tanımlanan hukuk devletinin yaşama geçmesinin gereğidir.

Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Anayasanın 159 uncu maddesinde yerini alan, 'mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı' esaslarına göre kurularak görev yapan anayasal Kuruldur. Kurulun oluşumu Anayasada gösterilmiş, 'üyelerin seçimi, dairelerin oluşumu ve işbölümü, Kurulun ve Dairelerin görevleri, toplantı ve karar yeter sayıları, çalışma usul ve esasları, dairelerin karar ve işlemlerine karşı yapılacak itirazlar ve bunların inceleme usulü ile Genel Sekreterliğin kuruluş ve görevlerinin' kanunla düzenleneceği öngörülmüştür.

Yasa koyucu, uygulama yasasını çıkarırken, Anayasaya ve özellikle de Anayasanın konuyla ilgili özgün maddesine uymak zorundadır. Anayasa ile belirlenen bir Kurulun üyelerinin, yasa ile genişletilmesi mümkün değildir.

159 uncu maddede, Kurul üyelerinin yedi asıl dört yedek üyesinin 'birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş adli yargı hakim ve savcılar arasında adli yargı hakim ve savcılarınca', üç asıl ve iki yedek üyesinin 'birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idari yargı hakim ve savcılar arasında adli yargı hakim ve savcılarınca' seçileceği belirtilmiştir.

Hakim ve savcılar, adli ve idari yargıda yargılama faaliyetini yürüttükleri gibi " geçici yetki veya herhangi bir görevlendirmeye başka bir kurum veya kuruluştaki da görev yapabilmektedir. Anayasanın 159 uncu maddesinde bu ayrıma yer verilmemiş, 'adli yargı hakim ve savcılar' ile 'idari yargı hakim ve savcılar' sözcükleri kullanılmıştır. Herhangi bir nitelendirmeye belirtilmediği sürece, bu sözcüklerden fiilen hakimlik ve savcılık yapanlar anlaşılır. Geçici yetki veya herhangi bir görevlendirmeye başka bir kurum veya kuruluştaki çalışanlar, Anayasanın 140 ıncı maddesinin son fıkrasında da özel olarak tanımlanmışlardır. 140 ıncı madde, 'hakim ve savcı olup da adalet hizmetindeki idari görevlerde çalışanlar' denilmek suretiyle fiilen hakimlik ve savcılık yapanlardan ayrılmışlardır. Benzer ayrım 159 uncu maddenin sonundan bir önceki fıkrasında da yapılmış, 'geçici ve sürekli olarak çalıştırılacak hakim ve savcılar' sözcükleri kullanılmıştır.

Anayasada benzer ayrımın Yargıtay ile ilgili 154 üncü maddede ve Danıştay ile ilgili 155 inci maddelerde de yapıldığı, Bu yüksek yargı organlarına yapılacak üye seçimlerinde, 'adli yargı hakim ve savcıları' ile 'idari yargı hakim ve savcıları' sözcükleri yanında 'bu meslekten sayılanlar arasından' sözcükleri kullanılmıştır.

Bu meslekten sayılanların, Anayasanın 140 inci maddesinin son fıkrasına göre, 'hakim ve savcılara tanınan her türlü haklardan yararlanma'ları özlük hakları bakımından güvence olup, Yargıtay ve Danıştay üye seçiminde olduğu gibi, Anayasa ile ayrıca nitelenmeyi gerektirmektedir. 140 inci maddenin son fıkrasının amacını aşar şekilde yorumlanmaması gerekir. Nitekim, Anayasa Mahkemesinin 27.04.1993 günlü, E.1992/37, K.1993/18 sayılı kararında konu bu yönüyle vurgulamış, 'Anayasanın 140 inci maddesinin yazılışında, dava konusu kuralın Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde görüşülmesi sırasında da belirtildiği gibi bir anlatım bozukluğu (zaafitelif) vardır. Çünkü, kuralda amacı aşan bir ifade kullanılmıştır. Bu nedenle de maddenin, amacına uygun yorumlanması gerekir' denilerek şu açıklama yapılmıştır:

'Bu düzenlemeden amaç, kendi muvafakatları ile yargı görevini bırakıp Bakanlık merkez kuruluşunda idarî bir görev kabul eden hâkim ve savcılarının hâkim statüsünü korumaları, özlük hakları, özellikle malî hakları yönünden diğer hâkim ve savcılarla aynı durumda olmaları ve bulundukları hâkim statüsü gereği Anayasanın 139 uncu maddesine göre 'Hâkimler ve savcılar azlolunamaz, kendileri istemedikçe Anayasada gösterilen yaştan önce emekliye ayrılamaz; bir mahkemenin veya kadronun kaldırılması sebebiyle de olsa, aylık, ödenek ve diğer özlük haklarından yoksun kılınmaz' biçimindeki güvencelerden yararlanmaya devam etmelerini sağlamaktır.'

Anayasanın 159 uncu maddesinde, 'bu meslekten sayılanlar arasından' veya 'geçici yetki veya herhangi bir görevlendirmeye başka bir kurum veya kuruluştaki' görev yapanlardan gibi bir ayrım yapılmamıştır. 159 uncu maddede, 'adli yargı hakim ve savcıları' ile 'idari yargı hakim ve savcıları' ifadeleri kullanılmak suretiyle, adli ve idari yargıda görev yapan hakim ve savcılarla sınırlı bir tanım yapılmıştır. Bu tanımın yasayla genişletilmesi, hukuk devleti ilkesine ve 159 uncu maddeye aykırılık oluşturur.

Uyum Yasası çıkmadan önce Anayasanın geçici 19 uncu maddesine göre yapılan ilk seçimlerde, uygulamanın genişletilerek yapılması, Anayasaya aykırılık savını ortadan kaldırmaz. Anayasa Mahkemesi, uygulamanın Anayasa aykırılığını değil, yasa kurallarının Anayasaya aykırılığını incelemekle görevlidir.

Açıklanan nedenlerle, 11.12.2010 Tarihli ve 6087 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (h) ve (l) bentlerinde yer alan " geçici yetki veya herhangi bir görevlendirmeye başka bir kurum veya kuruluştaki görev yapan " sözcükleri Anayasanın 2 nci ve 159 uncu maddelerine aykırı olup iptalleri gerekmektedir.

b) 11.12.2010 Tarihli ve 6087 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 3 üncü Maddesinin (4) Numaralı Fıkrasının İkinci Tümcesinin Anayasaya Aykırılığı

6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu (HSYK) Kanununun 3 üncü maddesinde, Kurulun bağımsızlığı ve kuruluşu, Anayasanın 159 uncu maddesine koşut olarak düzenlenmiştir.

Yirmiiki asıl ve oniki yedek üyeden oluşan Kurulun, yirmi asıl ve oniki yedek üyesi, Anayasada ve buna koşut olarak 6087 sayılı Yasada belirtilen niteliklere göre seçilmiş

gelecektir. İki asıl üye ise doğal üyedir. Bunlardan biri, Kurul Başkanı olarak, Adalet Bakanı, diğeri ise Adalet Bakanlığı Müsteşarıdır. Anayasada, seçimle gelen yirmi üye için oniki yedek üye öngörüldüğü halde, doğal üyeler için yedek üye öngörülmemiştir.

Dava konusu tümcede ise 'Müsteşar bulunmadığı zaman kendisine vekâlet etmekte olan'ın, Kurul toplantılarına katılması öngörülmüştür.

Anayasanın 159 uncu maddesinde, 'Kurulun Başkanı Adalet Bakanıdır. Adalet Bakanlığı Müsteşarı Kurulun tabîi üyesidir' denilmiş, bu iki doğal üye için yedek üyelik öngörülmediği gibi, vekalet müessesesi de öngörülmemiştir. Kendine özgü, nitelikleri ve koşulları Anayasa ile güvence altına alınmış ve yine Anayasa uyarınca 'mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre' kurularak görev yapan Kurul üyelerinin, Anayasa da öngörülmediği halde vekalet müessesesi ile görev yapması, bu üyenin ve vekalet edenin yürütme organının içinde bir Bakanlığın kamu görevlisi olduğu da göz önünde bulundurulduğunda Anayasaya uygun düşmez.

Anayasa ile getirilen istisnanın yasayla genişletilmesi, Kurulun mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esaslarına göre görev yapması ilkesini zedeler. Mahkemelerin bağımsızlığı ile hakimlerin bağımsızlığı deyimleri eşanlamli deyimlerdir. Çoğu kez biri diğerrinin yerine kullanılır. Hakimlerin bağımsızlığı, hakimlerin gerek yasama, gerek yürütme karşısında bağımsız oldukları, her ne nedenle olursa olsun bu organların hakimlere emir veremeyecekleri anlamına gelir. Hakimlerin bağımsızlığının gerçekleşmesi, hakimlere kişisel güvencenin sağlanmasını da gerektirir. Hakimlik güvencesi, yargılama görevinin her türlü baskıdan uzak olarak yerine getirilmesi amacını güder. Hakimlik güvencesi, yargıya sağlanmış bir ayrıcalık değildir; görevin gereğidir. Bunda da kamu yararı vardır. Hakimlik güvencesi, hakimlerin bağımsızlığını korumaya hizmet eden müesseselerden sadece biri ve fakat en önemlisidir.

Hakimlerin nesnel (objektif) bağımsızlıklarına ilişkin güvenceler, mahkemeleri ve hakimleri görevleri ile ilgili gelebilecek doğrudan etki ve baskılardan korur. Ancak, hakimlere, bu görevleriyle ilgili doğrudan baskılar yanında; atanmaları, yükseltilmeleri, görevden alınmaları, yerlerinin değiştirilmesi ve maaşları gibi özlük haklarına ilişkin hususlarla dolaylı etki ve baskı da yapılabilir. Böylece, hakimlerin görevleriyle ilgili nesnel bağımsızlıkları, özlük haklarıyla ilgili kişisel bağımsızlıkları ile tamamlanarak, hakimlerin bağımsızlıkları tam olarak sağlanmış olmaktadır. Bu, ilkelere göre, HSYK'nin, 'mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı' esaslarına göre kurulup görev yapması, Anayasa ile öngörülürken iki temel amaç güdülmüştür. Bunlardan biri, Kurulun, görev ve yetkilerinin özelliği gereği, kendi yapısının 'mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı' esaslarına göre oluşması; ikincisi de hakimler ve savcılarla ilgili özellikli ve önemli görev üstlenen Kurulun bu görevi yaparken hakim ve savcılarının bağımsızlığı ile güvencesini sarsmamasıdır. Bu nedenlerle HSYK'nin anayasal güvence ile kurulması önem kazanmaktadır. Bu anayasal güvencenin yasayla zedelenmesi kabul edilemez.

Anayasanın 6 ncı maddesinde, hiçbir kimse veya organın kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisini kullanamayacağı öngörülmüştür ve 'yasama yetkisi' de bu maddede belirtilen yetkidir. Yasama yetkisini kullanan TBMM de kaynağını Anayasadan almayan Devlet yetkisi kullanamaz. Anayasa hükümleri, diğerr organ, kurum kuruluş ve kişiler gibi yasama organını da bağlayan temel hukuk kurallarıdır.

Öte yandan, Kurulun toplantı yeter sayısı da Anayasa da düzenlenmemiştir. Diğer bir deyişle, Anayasada, doğal üyelerin Kurul toplantılarına katılamaması halinde, Kurulun toplanamayacağına dair bir düzenleme de bulunmamaktadır. 159 uncu maddenin son fıkrasında, Kurulun toplantı ve karar yeter sayıları 'kanun'a bırakılmıştır. Müsteşarın bulunmadığı durumlarda Kurulun toplanarak karar almasının engelleyen bir kural bulunmaktadır.

Yasama organının, Anayasa ile oluşturulan bir Kurulun üyeleri için, Anayasa da öngörülmediği halde vekalet müessesesi öngörmesi Anayasanın 6 ncı ve 159 uncu maddeleri karşısında kabul edilemez.

Açıklanan nedenlerle, 11.12.2010 tarihli ve 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 3 üncü maddesinin (4) numaralı fıkrasının ikinci tümcesi Anayasanın 6 ncı ve 159 uncu maddelerine aykırı olup, iptali gerekmektedir.

c) 11.12.2010 Tarihli ve 6087 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 14 üncü Maddesinin (2) Numaralı Fıkrasında Yer Alan " Üçüncü Daire Başkanının gözetiminde " Sözcüklerinin Anayasaya Aykırılığı

6087 sayılı Yasanın 14 üncü maddesinde, HSYK müfettişlerinin oluşturduğu Teftiş Kurulunun kuruluş ve görevleri düzenlenmiştir. Buna göre Teftiş Kurulu; Teftiş Kurulu Başkanı, iki başkan yardımcısı ile yeteri kadar Kurul başmüfettişi ve müfettişi ile bürolardan oluşacaktır. Kurul müfettişleri, görevlerini yerine getirirken Teftiş Kurulu Başkanına; Teftiş Kurulu Başkanı ise Kurula karşı sorumlu olacaktır. Ancak maddenin (2) numaralı fıkrasında, Teftiş Kurulunun, Üçüncü Daire Başkanının gözetiminde Kurul adına görev yapacağı belirtilmiştir.

Anayasanın 159 uncu maddesinde, HSYK'nin yirmiiki asıl üyeden oluşacağı belirtildikten sonra, üç daire halinde çalışacağı belirtilmiştir. Maddenin son fıkrasında da, dairelerin oluşum ve işbölümü, görevleri, çalışma usul ve esasları 'kanuna' bırakılmıştır. 'Kurul müfettişleri'nin yapacağı işler ise 159 uncu maddede özel olarak düzenlenmiştir. Diğer bir deyişle, Anayasa koyucu, HSYK müfettişlerinin yapacağı işleri düzenlerken, HSYK'nin 'mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı' esaslarına göre kurulup görev yapmasına bağlı olarak, Kurul müfettişlerini de anayasal güvence altına almıştır. Bu güvence iki şekilde ortaya çıkmaktadır. Birincisi, Kurula bağlılık, Kurul adına teftiş ve denetim görevi yapma, ikincisi de yapılacak teftiş ve denetim görevini Anayasada sayma' Bu iki bağlantı, 'mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı' esaslarının doğal sonucudur ve anayasal güvencedir. Anayasal güvencenin yasayla değiştirilmesi olanaklı değildir.

Anayasa, kuşkusuz, Mahkemelerin bağımsızlığı ve yargıç güvencesi kavramıyla kuralı ve denetim dışı bir statünün varlığını amaçlamış olamaz. Bir hukuk devletinde adaletin yerine getirilmesi, temel hak ve özgürlüklerin korunması hiç kimsenin keyfine ya da sağduyusuna bırakılamaz. Ancak, adaletin ve özgünlüklerin gereklerini hukuksal ve kurumsal güvencele bağlamak zorunludur. Bu güvence, Anayasanın 159 uncu maddesiyle sağlanmış, 'hakim ve savcılarının görevlerini; kanun, tüzük, yönetmeliklere ve genelgelere (hakimler için idari nitelikteki genelgeler) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetleme; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hal ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemleri' Kurul müfettişlerine bırakılmıştır. Anayasa, burada sadece, denetim, inceleme ve soruşturma işlemlerinin başlamasıyla ilgili olarak görevlendirme yapmıştır. Buna göre, Kurula

bağlı müfettişlerin denetim işine başlayabilmesi, 'ilgili dairenin teklifi ve HSYK Başkanının oluru' ile mümkün olabilecektir. Bu ön işlemler, diğer deyişle başlangıç işlemleri, müfettişlerin ilgili daire ya da HSYK başkanı ile görev bağlantısı olduğu anlamına gelmez. Müfettişler, Kurul müfettişi olarak görev yapacaklarından, Kurul içindeki dairelerden birinin 'gözetiminde' görev yapmaları Anayasaya uygun düşmez.

'Gözetim', eşgüdüm ve koordinasyondan ya da bilgilenmeden öte bir ilişki ve bağlantıyı belirtmektedir, hiyerarşik ya da gözetim altındakinin üstünde bir ilişkiyi ve bağımlılığı tanımlar. Gözetimi yapan kişi ya da daire, gözetimi altındakilerin üzerinde yönlendirme ve denetim yetkisine sahip olur. Anayasanın 159 uncu maddesine, Kurul müfettişleri için, HSYK dışında, Bakan, Daire Başkanı, Kurul üyesi ya da Daireye bağımlılık ya da gözetim öngörülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, 11.12.2010 tarihli ve 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 14 üncü maddesinin (2) numaralı fıkrasında yer alan " Üçüncü Daire Başkanının gözetiminde " sözcükleri Anayasanın 159 uncu maddesine aykırı olup, iptali gerekmektedir.

d) 11.12.2010 Tarihli ve 6087 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 14 üncü Maddesinin (5) Numaralı Fıkrasının Anayasaya Aykırılığı

6087 sayılı Yasanın 14 üncü maddesinde, Teftiş Kurulunun; Teftiş Kurulu Başkanı, iki başkan yardımcısı ile yeteri kadar Kurul başmüfettişi ve müfettişi ile bürolardan oluşacağı; Kurul müfettişlerinin, görevlerini yerine getirirken Teftiş Kurulu Başkanına, Teftiş Kurulu Başkanının ise HSYK'ye karşı sorumlu olduğu belirtildikten sonra, Teftiş Kurulunun görev ve yetkileri sıralanmıştır. Buna göre;

a) Adli ve idarî yargı hâkim ve savcılarının görevlerini kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgelere (hâkimler için idarî nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetlemek; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hâl ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırmak ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemlerini yapmak.

b) Görev alanına giren konularda, uygulamada ortaya çıkan mevzuat yetersizliği ve aksaklıklar ile ilgili hususlarda gerekli inceleme ve araştırmaları yaparak alınması gerekli kanunî ve idarî tedbirler konusunda Kurula teklifte bulunmak.

c) Kanun, tüzük ve yönetmeliklerde gösterilen veya Kurul tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Kurulun görev ve yetkileri arasında sayılmıştır. Ancak, 'Mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre görev yapan' Teftiş Kurulu ve Kurul müfettişlerinin, 'çalışma yöntemleri ile denetim, araştırma, inceleme ve soruşturmaların yapılmasına ilişkin usul ve esaslar' Yasada düzenlenmemiş, 14 üncü maddenin (5) numaralı fıkrası ile bu düzenleme 'yönetmeliğe' bırakılmıştır.

Anayasanın 140 ıncı maddesinde, hakimlerin, 'mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı' esaslarına göre görev yapacakları belirtildikten sonra, 'Hâkim ve savcılarının nitelikleri, atanmaları, hakları ve ödevleri, aylık ve ödenekleri, meslekte ilerlemeleri, görevlerinin ve görev yerlerinin geçici veya sürekli olarak değiştirilmesi, haklarında disiplin

kovuşturması açılması ve disiplin cezası verilmesi, görevleriyle ilgili veya görevleri sırasında işledikleri suçlarından dolayı soruşturma yapılması ve yargılanmalarına karar verilmesi, meslekten çıkarmayı gerektiren suçluluk veya yetersizlik halleri ve meslek içi eğitimleri ile diğer özlük işleri mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir' denilmiş ve anayasal güvence yasal güvence ile tamamlanmıştır.

Anayasanın 7 nci maddesindeki 'Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisi'nindir. Bu yetki devredilemez' kuralına göre, yasa koyucunun temel ilkeleri koymadan, çerçeveyi çizmeden yürütmeye yetki vermemesi, sınırsız, belirsiz bir alanı, yönetimin düzenlemesine bırakmaması gerekir. Yasa ile yetkilendirme Anayasanın öngördüğü biçimde yasa ile düzenleme anlamına gelmez. Yasa koyucu, gerektiğinde sınırlarını belirlemek koşuluyla bazı konuların düzenlenmesini idareye bırakabilir. Anayasanın 2 nci maddesindeki hukuk devleti ilkeleri de 7 nci maddenin bu şekilde değerlendirilmesini ve uygulamaya geçilmesini gerektirir.

HSYK müfettişlerinin, HSYK ile statüler ilişkileri, 6087 sayılı Yasada belirlenen kadroları, nitelikleri ve görevleri gözetildiğinde Anayasanın 140 ıncı ve 159 uncu maddeleri kapsamında 'mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı' esaslarına göre görev yapacakları ve 'çalışma yöntemleri ile denetim, araştırma, inceleme ve soruşturmaların yapılmasına ilişkin usul ve esaslar'ının da yasayla düzenlenmesi gerekeceği kuşkusuzdur. 14 üncü maddenin dava konusu (5) numaralı fıkrasında ise, yasayla düzenlenmesi gereken bu konular yönetmeliğe bırakılmaktadır. Anayasanın 7 nci maddesi gereğince yasa koyucunun temel ilkeleri koymadan, çerçeveyi çizmeden yürütmeye yetki vermemesi, sınırsız, belirsiz bir alanı, yönetimin düzenlemesine bırakmaması gerekir.

6087 sayılı Yasanın 15 inci, 16 ncı ve 17 nci maddeleri gereğince, müfettişlerinin atama usullerinin, Teftiş Kurulu Başkan ve başkan yardımcılarının görev ve yetkilerinin, Kurul müfettişlerinin görev ve yetkilerinin yasayla düzenlenmiş olması karşısında, 'çalışma yöntemleri ile denetim, araştırma, inceleme ve soruşturmaların yapılmasına ilişkin usul ve esaslar'ının yasayla düzenlenerek güvence altına alındığı, sınırsız ve belirsiz alanı yönetimin düzenlemesine bırakmadığı söylenemez.

Açıklanan nedenlerle, 11.12.2010 tarihli ve 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 14 üncü maddesinin (5) numaralı fıkrası Anayasanın 2 nci, 7 nci ve 140 ıncı maddelerine aykırı olup, iptali gerekmektedir.

e) 11.12.2010 Tarihli ve 6087 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 17 nci Maddesinin (2) Numaralı Fıkrasının (b) Bendinin Birinci Tümcesinin Anayasaya Aykırılığı

6087 sayılı Yasanın 17 nci maddesinde Kurul müfettişlerinin görev ve yetkileri belirtilmiş, (2) numaralı fıkrada da Kurul müfettişleri bu görevlerini yerine getirirken;

a) Yapacakları araştırma, inceleme ve soruşturmalarda, lüzum gördükleri kimseleri yeminle dinleyebilir, gerektiğinde istinabe yoluna başvurabilir, sübut delilleri ile gereken bilgileri kamu kurum, kurul ve kuruluşlarından doğrudan toplayabilir.

b) Yapacakları inceleme ve soruşturmalarda bu Kanunda verilen yetkilere ilave olarak 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa göre işlem yapabilir; kanunlarda kendilerine ve Cumhuriyet savcısına, soruşturmanın yürütülmesiyle ilgili tanınan tüm yetkileri

kullanabilir. 5271 sayılı Kanunda gecikmesinde sakınca bulunan hâllere ilişkin olmak üzere Cumhuriyet savcısına tanınan yetkiler bu hükmün dışındadır.

denilmiştir.

(2) numaralı fıkranın (b) bendinin birinci tümcesinde, müfettişlere, yapacakları inceleme ve soruşturmalarda 6087 sayılı Kanunda verilen yetkilere ek olarak;

(i) 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa göre işlem yapabileceği,

(ii) Cumhuriyet savcısına, soruşturmanın yürütülmesiyle ilgili tanınan tüm yetkileri kullanabileceği belirtilmiştir. Böylece, Anayasanın 159 uncu maddesiyle özel niteliklere sahip olan kurul müfettişleri, Anayasada verilmeyen bir yetkiyle, 5271 sayılı CMK'ye göre işlem yapma ve Cumhuriyet savcısına tanınan tüm yetkileri kullanma yetkisiyle donatılmıştır.

Anayasanın 159 uncu maddesinde kurul müfettişlerine verilen, denetleme, inceleme ve soruşturma görevleriyle, CMK'ye göre işlem yapma ve Cumhuriyet savcısına tanınan tüm yetkileri kullanmayı karıştırmamak gerekir. 159 uncu maddede belirtilen denetleme, inceleme ve soruşturma tamamıyla idari nitelikli olup, özelliği gereği 'mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı' esaslarına göre kendine özgü anayasal görev olarak ortaya çıkmıştır, yargısal nitelikte değildir. CMK'ye göre yapılan işlemler ve Cumhuriyet savcısına tanınan yetkiler ise yargısal niteliktedir. Müfettişlerin, hakim ve savcılar arasından atanması, onların müfettişlikleri döneminde yargısal nitelikli görev yapıp yetki kullanmalarını gerektirmez.

Anayasa Mahkemesinin de birçok kararında belirttiği gibi, Anayasanın 2 nci maddesinde, Cumhuriyetin nitelikleri arasında sayılan hukuk devleti, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, hukuk güvenliğini gerçekleştiren, Anayasaya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, yargı denetimine açık, yasaların üstünde Anayasanın ve yasa koyucunun da bozamayacağı temel hukuk ilkeleri bulunduğu bilincinde olan devlettir. Bu bağlamda, hukuk devletinde yasa koyucu, yasaların yalnız Anayasaya değil, evrensel hukuk ilkelerine de uygun olmasını sağlamakla yükümlüdür. 'Hukukun üstünlüğü'nün egemen olduğu bir devlette, hukuk güvenliğinin sağlanması hukuk devleti ilkesinin olmazsa olmaz koşuludur.'

Anayasanın, Başlangıç'ında belirtilen kuvvetler ayrılığı ilkesi, 2 nci maddesinde belirtilen hukuk devleti ilkeleriyle, 9 uncu maddesinde belirtilen yargı yetkisi; Anayasanın 36 ncı maddesinde yerini bulan ve herhangi bir sınırlamaya tabi kılınmayan 'hak arama hürriyeti'nin yaşama geçmesinin ilkelerini vermekte ve bu bağlantı, hakimlik ve savcılık mesleğinin güvence altına alındığı 140 ıncı maddeyle tamamlanmaktadır. 36 ncı maddedeki hak arama özgürlüğü, 'iddia, savunma ve adil yargılanma hakkı' ile bütünlük içindedir. Bu üç hak bir arada kullanılmadıkça hak arama özgürlüğünden söz edilemez. Anayasanın 37 nci maddesindeki 'kanuni hakim güvencesi' de bu yargısal bütünlükle birlikte anlam kazanır. Nasıl savunma hakkı, yargılamanın olmazsa olmazı ise 'iddia' da yargılamanın olmazsa olmazıdır ve Anayasa da teminat altına alınan 'savcılık' mesleği ve be mesleğin çalışma usul ve esaslarını gösteren yasal düzenlemeye bağlı olarak yerine getirilir. İddia hakkının, bu yargısal bütünlük dışına çıkarılarak, Cumhuriyet savcısı dışında, idari nitelikte görev yapan müfettişler tarafından yerine getirilmesi, hukuk güvenliğini sarsar ve Anayasanın öngördüğü yargısal bütünlüğe uygun düşmez.

Bireyin insan olarak varlığının korunmasını amaçlayan hukuk devletinde vatandaşların hukuk güvenliğinin sağlanması zorunludur. Devlet açık ve belirgin hukuk kurallarını yürürlüğe koyarak bunları uyguladığı zaman hukuk güvenliği sağlanır. Yasalarda yapılan değişikliklerin toplumsal gerçeklerle uyumlu olması ve adaletli kurallar içermesi gerekir.

İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesinin 6 ncı maddesi ile birlikte değerlendirilmesi gereken Anayasanın 36 ncı maddesinde tanınan hak arama özgürlüğü, İnsan Hakları Avrupa Mahkemesini de belirttiği gibi, sadece mahkemedeki yargılama sürecine uygulanmaz. Bu süreçten önceki ve sonraki aşamalarda da uygulanır. İHAS'nin 6 ncı ve Anayasanın 36 ncı maddelerinin, yargılamayı bir bütün olarak kapsadığı kesindir.

Dava konusu tümce, hak arama özgürlüğü ve yargı yetkisi ile bütünlük içinde olan Cumhuriyet savcısı yetkisini ve bu yetkinin usul ve esaslarını gösteren yasaya göre yapılacak işlemleri, Anayasaya aykırı olarak idari işlem yetkisi kullanan müfettişlere devretmektedir.

Kovuşturma ve soruşturmada izlenen usul, ilgili yargıç ve savcıya sağlanan savunma hakları, diğer bir deyişle 'adil yargılanma hakkı', sonucun da adil olmasının güvencesidir. Usul bakımından yeterli güvencelerin olmaması, anayasal teminat altında olan savcılarının yetkilerinin idareye devri, yargı üzerinde 'baskı' yaratılmasına ve keyfi uygulamalara neden olabilir. Yasa koyucunun bu önlemi alması, yeterli güvenceyi sağlaması, yargı bağımsızlığı önündeki tehditleri ve her türlü baskıyı artırabilir. Savcının sorumluluğu sonucu ortaya çıkan güvence ile müfettişin sorumluluğu sonucu ortaya çıkan güvence yargı bağımsızlığı yönünde farklılık gösterir. İnceleme ve soruşturma geçirenlerin ya da geçirecek olanların bu tehdit ve baskıyı hissetmemeleri gerekir. Anayasanın 159 uncu maddesinde, inceleme ve soruşturma işlemlerinin, HSYK Başkanının, aynı zamanda Adalet Bakanının 'oluru'na bırakılması, Kurula bağlı müfettişler tarafından yapılacak inceleme ve soruşturmayla, diğer deyişle idari işlemle, bağımsız savcılar tarafından yapılacak işlemlerin ayrılmasını gerektirir. Müfettiş raporları ile Cumhuriyet savcısı kararlarının hukuksal sonuçları fark göz önüne alınmalıdır. Müfettişlerin Kurula bağlı olması nedeniyle, iddia makamının aynı zamanda yargıç olması gibi bir durumla karşılaşılacaktır. Aksi halde soruşturma geçirecek yargıcın hak arama özgürlüğü ve adil yargılanma hakkı ihlal edilmiş olur.

Birleşmiş Milletler Yargı Bağımsızlığı Hakkında Temel İlkelerde de, 'Bir yargıç hakkında disiplin cezası gerektirecek bir itham veya şikayet, uygun bir usul çerçevesinde, süratle ve adil bir şekilde çözümlenmelidir. Yargıç adil yargılanma hakkına sahip olmalıdır' (İlke 17) denilmiştir.

Hukuk devletinin olmazsa olmaz koşulu olan 'bağımsız yargı', yargının olmazsa olmaz koşulu olan 'sav-savunma-karar' üçgeninden oluşur ve bu bütünlükle anlam kazanır. Adaletli bir yargılamanın varlığı, ancak iddia ve savunmanın etkin katılımıyla sağlanabilir. İddianın önemi ve özelliği nedeniyle bu temel ögenin Cumhuriyet savcılığı müessesesine bağlı kılınması, hukuk devletinin ve adil yargılanma hakkının gereğidir.

Açıklanan nedenlerle, 11.12.2010 tarihli ve 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 17 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) bendinin birinci tümcesi Anayasanın 2 nci, 9 uncu, 36 ncı, 37 nci ve 140 ıncı maddelerine aykırı olup, iptali gerekmektedir.

f) 11.12.2010 Tarihli ve 6087 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 25 inci Maddesinin Anayasaya Aykırılığı

6087 sayılı Yasanın 21 ' 26 ncı maddelerinde, 'adli ve idari yargı hakim ve savcılarının' HSYK'ye üye seçimleri düzenlenmiştir. Seçimlerin yönetim ve denetimi Yüksek Seçim Kuruluna bırakılmış, yapılacak seçimlerde, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 17 nci maddesi (siyasi parti temsilcileri) hükmü dışında, 6087 sayılı Yasaya aykırı olmayan hükümlerinin uygulanacağı öngörülmüştür.

6087 sayılı Yasanın 25 inci maddesinde de, Propaganda yasağı getirilmiştir. Buna göre, 'Adaylar, kesin aday listesinin ilânından oy verme süresinin bitimine kadar propaganda yapama'yacaklardır. Maddede, adayların neler yapabileceği de üç bent halinde sıralanmıştır. Adaylar;

a) Yüksek Seçim Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde özgeçmişlerini bu iş için tahsis edilmiş bir internet sitesinde yayımlayabilecekler,

b) Kendilerini tanıtan ve mesleki konularla ilgili düşüncelerini açıklayan mektup, elektronik posta ve kısa mesaj gönderebilecekler,

c) Kapalı yer toplantısı yapabileceklerdir.

Hangi alanda, hangi amaçla yapılırsa yapılsın, seçim ile demokrasi ayrılmaz bir bütündür. Seçme ve seçilme hakkı demokratik devlet yönetiminin 'olmazsa olmaz' koşullarındandır.

Anayasanın 2 nci maddesinde, Cumhuriyetin nitelikleri arasında 'demokratik hukuk devleti' sayılırken, 'seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma' haklarını düzenleyen 67 nci maddesinin birinci fıkrasında 'vatandaşların, yasada gösterilen şartlara uygun olarak seçme ... hakkına sahip' olduğu; ikinci fıkrasında da seçimlerin 'serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy... esaslarına göre' yapılacağı hükme bağlanmıştır. Anayasanın, 'Siyasi Haklar ve Ödevler' Bölümünde yer alan 67 nci maddesinde, 'seçme ve seçilme' hakları düzenlenerek anayasal güvence altına alınmıştır. 67 nci maddede, seçme ve seçilme hakkının şartları kanuna bırakılmakla birlikte, seçilecek adayların propaganda yapması konusunda herhangi bir sınırlama getirilmemiştir. Öte yandan, 159 uncu maddede de böyle bir yasak ve sınırlamaya yer verilmemiştir.

Anayasanın Geçici 19 uncu maddedeki yasak, 5982 sayılı Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde yapılacak ilk seçimlerde uygulanmış ve uygulanmakla hükmünü tamamlamıştır. Anayasa koyucu, geçici maddede ilk seçimler için getirdiği yasak ve sınırlamayı 159 uncu maddeye taşımayarak bu alandaki iradesini de ortaya koymuş, yasak ve sınırlama getirmemiştir.

Seçime girenleri propaganda hakkından yoksun bırakmak ve sınırlamak demokratik anlayışla bağdaşmaz.

Açıklanan nedenlerle, 11.12.2010 tarihli ve 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 25 inci maddesi Anayasanın 2 nci, 67 nci ve 159 uncu maddelerine aykırı olup, iptali gerekmektedir.

g) 11.12.2010 Tarihli ve 6087 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 29 uncu Maddesinin (5) Numaralı Fıkrasının, Birinci Tümcesinde Yer Alan " ancak gündemin

düzenlenmesinden sonra ivedi ve süreli işlerin ortaya çıkması hâlinde " Bölümünün ve İkinci Tümcesinin Anayasaya Aykırılığı

6087 sayılı Yasanın 29 uncu maddesinin (4) numaralı fıkrasında, Genel Kurul toplantı gündemi, Başkan tarafından, Başkanvekilinin de görüşü alınmak suretiyle, işin önemine, ivedi veya süreli oluşuna göre düzenleneceği, gündemin, toplantının yapılacağı gün ve saati, Kurulda görüşülecek işleri ve sırasını göstereceği, tamamlanmayan gündem maddelerinin bir sonraki gündemde öncelikle görüşüleceği belirtilmiştir.

(5) numaralı fıkra ise gündemde değişiklik yapılmasının; ancak gündemin düzenlenmesinden sonra ivedi ve süreli işlerin ortaya çıkması hâlinde Başkan veya üyelerden birinin talebi üzerine Genel Kurul kararı ile olacağı, ivedi ve süreli olmayan taleplerin bu suretle ele alınamayacağı belirtilmiştir.

Anayasanın 159 uncu maddesinde, HSYK'nin yönetimi ve temsili Kurul Başkanına verilmekle birlikte, asıl olarak 'kurul sistemi' getirilmiştir. Gündem, Kurulun çalışması için en temel belge ve programdır. Başkana ait yönetim ve temsili Yasayla genişletmek, Başkanın Adalet Bakanı olduğu göz önünde bulundurulduğunda, yönetim ve temsildeki her genişleme 'mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esaslarına göre' çalışması gereken Kurulun, Adalet Bakanının ve buna bağlı olarak 'yürütme organı'nın güdümüne girmesi, diğer bir deyişle 'mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esasları'nın ihlali anlamına gelecektir.

Kurul çalışmaları, 'ortak irade kullanımı'nı gerektirir. Ortak irade kullanımında, ortak iradenin çalışma programı olan gündemin de ortak irade ile yapılması ya da hazırlanan gündemin değiştirilmesinde ortak iradenin sınırlandırılmaması gerekir. Kurulun gündemine hakim olması demokratik hukuk devleti gereğidir.

Öz olarak gündem konusunda karar verme yetkisi Başkanın değil Kurulundur. Kurula ait karar yetkisinin, hukuka aykırı olarak Başkan tarafından kullanılması ve Kurulun gündem değiştirme hakkının sınırlandırılması, Kurulun karar yetkilerinin sınırlandırılması sonucunu doğurur.

Açıklanan nedenlerle, 11.12.2010 tarihli ve 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 29 uncu maddesinin (5) numaralı fıkrasının, birinci tümcesinde yer alan " ancak gündemin düzenlenmesinden sonra ivedi ve süreli işlerin ortaya çıkması hâlinde " bölümü ve ikinci tümcesi Anayasanın 2 nci ve 159 uncu maddelerine aykırı olup, iptali gerekmektedir.

h) 11.12.2010 Tarihli ve 6087 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 30 uncu Maddesinin (5) Numaralı Fıkrasının, Birinci Tümcesinde Yer Alan " ancak gündemin düzenlenmesinden sonra ivedi ve süreli işlerin ortaya çıkması hâlinde " Bölümünün ve İkinci Tümcesinin Anayasaya Aykırılığı

6087 sayılı Yasanın 30 uncu maddesinde Dairelerin gündeminin daire başkanı tarafından, işin önemine, ivedi veya süreli oluşuna göre düzenleneceği, gündemin, toplantının yapılacağı gün ve saati, dairede görüşülecek işleri ve sırasını göstereceği, tamamlanmayan gündem maddelerinin bir sonraki gündemde öncelikle görüşüleceği belirtilmiştir.

(5) numaralı fıkra ise gündemde değişiklik yapılmasının; ancak gündemin düzenlenmesinden sonra ivedi ve süreli işlerin ortaya çıkması hâlinde daire başkanı veya

üyelerden birinin talebi üzerine daire kararı ile olacağı, ivedi ve süreli olmayan taleplerin bu suretle ele alınamayacağı belirtilmiştir.

Yukarıda (g) sırasında açıklanan nedenlerle, 11.12.2010 tarihli ve 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 30 uncu maddesinin (5) numaralı fıkrasının, birinci tümcesinde yer alan " ancak gündemin düzenlenmesinden sonra ivedi ve süreli işlerin ortaya çıkması hâlinde " bölümü ve ikinci tümcesi Anayasanın 2 nci ve 159 uncu maddelerine aykırı olup, iptali gerekmektedir.

i) 11.12.2010 Tarihli ve 6087 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 31 inci Maddesinin (4) Numaralı Fıkrasının Anayasaya Aykırılığı

6087 sayılı Yasanın 31 inci maddesinde, Genel Kurulda ve dairelerde oylamayla ilgili usuller açıklanmış, (4) numaralı fıkrasında ise Disiplin işlemlerinde oyların dağılması hâlinde ilgilinin en fazla aleyhinde olan oyun çoğunluk meydana gelinceye kadar kendisine en yakın olan oya ilave edileceği belirtilmiştir.

Oylama iradesi, kurul halinde çalışmada, çalışmaya katılan üyelerin kurul kararına yansımastır. Kurul iradesi, üyelerin bireysel iradelerini buluşmasıyla oluşur. Bu buluşmada, çoğunluk iradesi, ya salt çoğunluk ya da nitelikli çoğunluk olarak ortaya çıkar. (4) numaralı fıkra, disiplin işlemlerinde ilgilinin 'en fazla aleyhinde' olan oyun çoğunluk sağlanamaması halinde, bu oyların kendisine en yakın olan oya ilavesi suretiyle çoğunluğun sağlanması öngörülmüştür. Bu oy transferi, ilgilinin lehine gibi gözükse de, özünde oy kullanan üyelerin gerçek iradelerini yasayla değiştirmek anlamına gelir. Özgür oy iradesi, oylama sonucuna aynen yansımalıdır. Bu iradeyi yasayla değiştirmek, oy hakkının özünü ve demokratik hukuk devletini zedeler.

Gizli ya da açık, oy ilkesi, oy kullananın seçme hakkını hiçbir etki ya da baskı altında kalmaksızın özgür iradesiyle kullanmasını sağlamak amacını taşır. Oy kullanılırken her türlü çevre etkisinden uzaklaşılmalıdır.

Serbest oy ilkesi, oy kullananın el atmaya, baskıya ve etkiye kapılmadan oyunu kullanmasıdır. Oy kullanmayı etkileyecek, özgür iradeyi saptırabilecek her tür etkileme baskı sayılır. Oy kullanacak üyeyi dolaylı da olsa, olumlu ya da olumsuz etkiye açık tutacak her girişimin önlenmesi gerekir.

Oylamanın serbestliği ilkesi, oy kullanan iradenin oyunu her türlü etkiden uzak ve gizlilik içinde kullanmasının tam olarak güvence altına alınması halinde gerçekleşebilir. Hukuk devletinin gereği budur.

Açıklanan nedenlerle, 11.12.2010 tarihli ve 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 31 inci maddesinin (4) numaralı fıkrası Anayasanın 2 nci maddesine aykırı olup, iptali gerekmektedir.

j) 11.12.2010 Tarihli ve 6087 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 36 ncı Maddesinin (10) Numaralı Fıkrasının Anayasaya Aykırılığı

36 ncı maddede, HSYK'nin seçimle gelen üyelerinin, disiplin suçu oluşturan eylemleri sebebiyle, haklarında yürütülecek disiplin soruşturması ve kovuşturmasının, 6087 sayılı Kanun hükümleri uyarınca Genel Kurul tarafından yapılacağı belirtilmiş, Genel Kurul tarafından

yapılacak soruşturma ve kovuşturmanın usul ve esasları gösterilmiştir. HSYK'nin, anayasal konumu ve özelliği göz önünde bulundurulduğunda, Kurul üyelerinin kendine özgü soruşturma ve kovuşturma usulüne tabi tutulmaları olağandır. Bu güvence, 'mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı' esaslarına göre kurularak görev yapan Kurulun, 'anayasal güvencesi'nin niteliğine uygundur.

Ancak, 36 ncı madenini (10) numaralı fıkrasında, 'Kurulun seçimle gelen üyelerinin, Kurul üyesi olmadan önceki eylemlerinden dolayı disiplin soruşturma veya kovuşturmaları Kurul tarafından, bulunduğu aşamadan itibaren, bu Kanundaki usul çerçevesinde, ilgililerin özel kanunlarındaki hükümleri esas alınmak suretiyle karara bağlanır' hükmü getirilerek, Kurulun seçimle gelen üyelerinin, Kurul üyesi olmadan önceki eylemlerinde dolayı disiplin soruşturma ve kovuşturmaları da 6087 sayılı Kanundaki özel yönteme tabi tutulmuştur.

Böyle özel bir yöntem, Kurul üyeliği adaylığından Kurul üyeliği seçimine ve Kurul üyeliğindeki çalışma sorumluluğuna kadar tüm süreçleri, sübjektif olarak etkileyecek öneme ve etkiye sahiptir. Demokratik hukuk devleti, böylesine sübjektif koruma ve üstünlükleri kabul etmez. Anayasa da, Kurul üyelerinin, üyelikten önceki eylemlerinden dolayı özel bir koruma öngörmemiştir. Kaldı ki, yargı bağımsızlığı, yasama, yürütme organları ve toplum karşısında her türlü bağımsızlığı içerirken, yargının kendi içindeki bağımsızlıkla birlikte, 'sübjektif bağımsızlığı da içerir. Sübjektif bağımsızlık olmadan, yargı bağımsızlığından söz edilemez. Kurul üyesi, kendisini üyelikten önceki eylemleri nedeniyle soruşturan ve kovuşturan ve aklama durumunda olan diğer Kurul üyeleriyle birlikte çalışmak için, daha adaylığı döneminde, sübjektif bağımsızlığı ihlal edici baskılar altında kalacak, bu da Kurul üyeliğindeki pozisyonunu etkileyecektir. Kurul üyeliğini, önceki eylemlerin özel soruşturma ve kovuşturma yeri olarak görmek bile ayrımcılıktır ve hukuk devleti böyle bir ayrımcılığa da izin vermez. Kurul üyeliği ile önceki eylem arasında bağlantı, yargı bağımsızlığı ve yargıya güven ekseninde Kurul üyesinin davranışını etkileyecek nitelikte olmamalıdır. Kurul üyeliği makamının kötüye kullanımına yol açabilecek her tür kural ve davranış, yargı bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esasını tehdit eder, bağımsızlık ve teminat üzerinde baskı yaratır.

Evrensel yargı bağımsızlığı ilkeleri de bu doğrultuda kurallar içermektedir. Bangolar Yargısal Davranış İlkelerinin Önsözünde, 'modern demokratik bir toplumda, yargının dürüstlüğü ve ahlaki otoritesi ve yargı sistemine toplumun güveni azami derecede önemli' görülmüştür. Önceki eylemini Kurula taşıyan üye, önyargıdan kurtulamaz ve bu durum diğer üyeleri de etkiler. Bu durumdan asıl etkilenecekler ise, meslekleri Kurul kararına bağlı yargıç ve savcılar olur. Kurul üyesinin önceki eyleminde aynı konumda olan yargıç ve savcının, aynı durumda olduğu kişinin Kurul üyesi olması halinde elde edeceği güvence karşısında, o Kurul üyesine güveni sarsılır.

Kurulun iç işleyişindeki bağımsızlık, bu tür önceki eylem etkisiyle zedelenmemeli, önceki eylem Kurulun iç işleyişine, yasayla da olsa taşınmamalıdır. Kurul üyesi, diğer Kurul üyeleri ile kişisel ilişkilerinde, makul olarak bakıldığında, taraflılık veya iltimas görüntüsü ya da şüphesi doğuracak durumlardan kaçınılmalı, yasa kuralları da bu görüntü ya da şüpheyi taşıyacak düzenlemeleri içermemelidir. Yasa koyucunun bu tür zedelenmeye ya da anlam kargaşasına yol açması, kaynağını Anayasadan almayan bir yetkiyi kullanarak hukuk devletini ihlal etmesi anlamını taşır.

Açıklanan nedenlerle, 11.12.2010 tarihli ve 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 36 ncı maddesinin (10) numaralı fıkrası Anayasanın 2 nci ve 6 ncı maddelerine aykırı olup, iptali gerekmektedir.

k) 11.12.2010 Tarihli ve 6087 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 38 inci Maddesinin (4) Numaralı Fıkrasının Birinci Tümcesinin Anayasaya Aykırılığı

6087 sayılı Yasanın 38 inci maddesinde HSYK'nin seçimle gelen üyelerinin adli suçlarıyla ilgili soruşturma ve kovuşturma usulü düzenlenmiştir. Buna göre, soruşturma ve kovuşturma izni işlemleri Genel Kurul tarafından, kovuşturma açılması kararı ve kovuşturma mercilerinin belirlenmesi ise gösterilen yetkili merciler tarafından bu Kanun hükümleri uyarınca yapılacaktır. Soruşturma açılmasına karar verilmesi hâlinde, üyeler arasından, gizli oyla, üç kişilik bir soruşturma kurulu seçilecek, Soruşturma kuruluna, en yüksek oyu alan, oyların eşitliği hâlinde ise yaşça büyük olan başkanlık edecektir.

38 inci maddenin (4) numaralı fıkrasının birinci tümcesinde ise, Soruşturma kurulunun, 5271 sayılı Kanuna göre işlem yapacağı ve kanunların Cumhuriyet savcısına tanıdığı bütün yetkileri kullanacağı belirtilmiştir.

Yukarıda (e) bölümünde, 17 nci maddenin (2) numaralı fıkrasının (b) bendinin birinci tümcesinin Anayasaya aykırılığı bölümünde açıklanan nedenlerle, 11.12.2010 tarihli ve 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 38 inci maddesinin (4) numaralı fıkrasının birinci tümcesi Anayasanın 2 nci, 9 uncu, 36 ncı, 37 nci ve 140 ıncı maddelerine aykırı olup, iptali gerekmektedir.

l) 11.12.2010 Tarihli ve 6087 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 38 inci Maddesinin (10) Numaralı Fıkrasının Anayasaya Aykırılığı

6087 sayılı Yasanın 38 inci maddesinde HSYK üyelerinin seçimle gelen üyelerinin adli suçlarıyla ilgili soruşturma ve kovuşturma usulü düzenlenmiş, (10) numaralı fıkrada da, Kurulun seçimle gelen üyelerinin, Kurul üyesi olmadan önceki suç teşkil eden eylemlerinden dolayı soruşturma yapılması ve kovuşturma izni verilmesi işlemlerinin, bulunduğu aşamadan itibaren Genel Kurul tarafından bu Kanun hükümlerine göre yürütüleceği belirtilmiştir.

Yukarıda, (j) bölümünde, 36 ncı maddenin (10) numaralı fıkrasının Anayasaya aykırılığında açıklanan nedenlerle, 11.12.2010 tarihli ve 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 38 inci maddesinin (10) numaralı fıkrası Anayasanın 2 nci ve 6 ncı maddelerine aykırı olup, iptali gerekmektedir.

m) 11.12.2010 Tarihli ve 6087 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun Geçici 2 nci Maddesinin (2) Numaralı Fıkrasının Anayasaya Aykırılığı

Geçici 2 nci maddenin (2) numaralı fıkrasında, '7/5/2010 tarihli ve 5982 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla değiştirilen Anayasanın 159 uncu maddesi uyarınca oluşturulan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun seçimle gelen üyelerinden, 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında bulunanların, emeklilik hak ve yükümlülükleri; 2802 sayılı Kanunun geçici 16 ncı maddesi kapsamına giren Yargıtay daire başkanı esas alınarak tespit olunur' denilmiştir.

HSYK'nin seçimle gelen üyelerinin görev süresi dört yıldır. Doğal üye olan Adalet Bakanı ve Adalet Bakanlığı Müsteşarı dışındaki bu üyelik 'sürelî' görevdir. Süresi biten üyelerin yeniden seçilme hakkına sahip olması bu durumu değiştirmez. Bu üyelerden, 5510 sayılı Yasanın geçici 4 üncü maddesi kapsamında, diğer anlatımla, 5434 sayılı Yasaya göre Emekli Sandığı kapsamında iştirakçi olanlar için, bu sürelî göreve rağmen, özel bir emeklilik hak ve

yükümlülüğü getirilmiş, emekliliğin 'Yargıtay Daire Başkanı' esas alınarak tespit olunması öngörülmüştür.

Kurul üyeliğine;

a) Yüksek mahkeme üyeliğinden seçilenlerden Kurul üyeliği sona erenler, herhangi bir işleme gerek olmaksızın ve boş kadro şartı aranmaksızın, geldikleri yüksek mahkeme üyeliği görevine geri dönecekler, boşalan ilk üye kadrosu kendilerine tahsis olunacaktır.

b) Adli ve idari yargı hâkim ve savcılığından seçilenlerden;

1) Sürenin tamamlanmasından önce Kurul üyeliği sona erenler Genel Kurul,

2) Sürenin tamamlanması nedeniyle Kurul üyeliği sona erenler, kendilerinden sonra oluşacak Genel Kurul,

tarafından, müktesepleri dikkate alınarak, tercih ettikleri üç ayrı yerden birinde uygun görülecek bir göreve atanacaklardır.

c) Diğer kamu görevlerinden seçilenlerden, Kurul üyeliği sona erenler, başvuruları üzerine, yetkili kurumları tarafından önceki görevlerine veya kazanılmış hak aylık derecelerindeki başka bir göreve atanacaklardır.

Kurul üyeliğinin, 6087 sayılı Yasanın 28 inci maddesine göre, çeşitli nedenlerle dört yıllık süreden önce sona ermesi de mümkündür.

Yasanın 34 üncü maddesine göre, Kurulun seçimle gelen üyeleri; görevleri süresince, Yargıtay daire başkanı için ilgili mevzuatta öngörülen tüm malî ve sosyal haklardan yararlanacaklardır. Kurulun seçimle gelen üyelerinin, sosyal güvenlik bakımından 31.05.2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki hak ve yükümlülükleri de, Yargıtay daire başkanı esas alınarak tespit edilecektir. Bu üyeler, bu Kanunda belirtilenler dışında kalan özlük işleri ve hakları bakımından Kurul üyeliği görevi süresince, Yargıtay daire başkanı hakkındaki hükümlere tâbi olacaklardır.

Kurul üyeliği süresince, Yargıtay daire başkanı hakkındaki hükümlere tabi tutulan üyelerin, üyeliklerinin sona ermesine rağmen emekliliklerinde Yargıtay daire başkanının esas alınması kendilerine özel ve ayrıcalıklı bir emeklilik hakkı tanınmasıdır.

Söz konusu üyelerin hukuksal durumları, sadece Kurul üyeliği süresince ve geçici olarak değişmekte, üyeliğin sona ermesinden sonra da eski hukuksal durumlarına uygun kadrolara atanmaktadırlar. Diğer deyişle, Kurul üyeliği, tüm görev süresini kapsayan bir statü değildir.

Anayasanın 2 nci maddesinde belirtilen hukuk devleti, eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına saygılı, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adil bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasaya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık, yasaların üstünde yasa koyucunun da uyması gereken Anayasa ve temel hukuk ilkelerinin bulunduğu bilincinde olan

devlettir. Bu bağlamda, hukuk devletinde yasa koyucu, yalnız yasaların Anayasaya değil, Anayasanın da evrensel hukuk ilkelerine uygun olmasını sağlamakla yükümlüdür.

Hukukun temel ilkeleri arasında yer alan eşitlik ilkesine Anayasanın 10 uncu maddesinde yer verilmiştir. Buna göre, herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Hiç bir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar. 'Yasa önünde eşitlik ilkesi' hukuksal durumları aynı olanlar için söz konusudur. Bu ilke ile eylemli değil, hukuksal eşitlik öngörülmüştür. Eşitlik ilkesinin amacı, aynı durumda bulunan kişilerin yasalar karşısında aynı işleme bağlı tutulmalarını sağlamak, ayırım yapılmasını ve ayrıcalık tanınmasını önlemektir. Bu ilkeyle, aynı durumda bulunan kimi kişi ve topluluklara ayrı kurallar uygulanarak yasa karşısında eşitliğin çiğnenmesi yasaklanmıştır.

Eşitlik temeline dayanan adil bir hukuk düzeni kurma hukuk devletinin en önemli işlevlerinden biri olduğundan hukuksal eşitlik sağlanmadan hukuk devleti ilkesinin gerçekleştirilemeyeceği açıktır.

Bu durumda, HSYK üyelerine, üyeliklerinin sona erip, Yasada belirtilen şekilde eski görevlerine dönüp emekli olduktan sonra bağlanacak emekli aylıklarında, Yargıtay daire başkanı esas alınması, imtiyazlı durumdan yararlanmaları sonucunu doğuracaktır.

Açıklanan nedenlerle, 11.12.2010 tarihli ve 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun geçici 2 nci maddesinin (2) numaralı fıkrası Anayasanın 2 nci ve 10 uncu maddelerine aykırı olup, iptali gerekmektedir.

n) 11.12.2010 Tarihli ve 6087 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun Geçici 3 üncü Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının Anayasaya Aykırılığı

Geçici 3 üncü maddenin (1) numaralı fıkrasında, mülga 2461 sayılı Kanun ile kurulan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca, haklarında meslekten çıkarma cezası verilen hâkim ve savcılar, bu cezanın kaldırılması için idarî dava açmadan önce, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altmış gün içinde HSYK'ye başvurmaları gerekeceği belirtilmiştir.

Maddenin devam eden fıkralarında ise cezanın kaldırılması için Genel Kurula yapılan başvurular üzerine yapılacak iş ve işlemler sıralanmıştır. Buna göre, Genel Kurul, usulüne uygun yapılan başvurular üzerine, dosya üzerinden yapacağı inceleme sonunda, talep halinde, başvuranın bizzat veya vekili aracılığıyla yazılı ya da sözlü savunmasını da almak suretiyle, başvurunun kabulüne veya reddine karar verecektir.

Başvurunun kabulü halinde;

a) Önceki kararın kaldırılmasına,

b) Hâkimlik ve savcılık mesleğine kabulde aranan niteliklerin kaybedilmemiş olması şartıyla ilgilinin hâkimlik ve savcılık mesleğine tekrar atanmasına,

c) Önceden verilmiş olan meslekten çıkarma cezasına konu eylem sebebiyle başka bir disiplin cezası verilmesine gerek gördüğünde eyleme uyan disiplin cezasına,

karar verilecektir.

(4) numaralı fıkraya göre, ikinci ve üçüncü fıkralar uyarınca verilen kararlara karşı, Başkan veya ilgili, tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde, Genel Kuruldan yeniden inceleme talebinde bulunabilecektir. Yeniden inceleme talebi üzerine verilen kararlar kesindir. (5) numaralı fıkroda, ikinci fıkra uyarınca verilen başvurunun reddine ilişkin kesinleşen kararların iptali talebiyle ilk derece mahkemesi olarak Danıştaya başvurulabileceği, bu davanın, acele işlerden sayılacağı, üçüncü fıkra uyarınca verilen kararların yargı denetimi dışında olduğu belirtilmiştir.

Mülga 2461 sayılı Kanun ile kurulan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca, verilen meslektan çıkarma cezasının dayanağı, Anayasanın 159 uncu maddesinin 5982 sayılı Yasa ile değiştirilmeden önceki şeklidir. Bu maddeye göre, HSYK kararlarına karşı yargı mercilerine başvurulamayacaktır. Bu hüküm, HSYK kararlarının kesinliğinin Anayasa ile tespitidir. Diğer bir anlatımla, 159 uncu maddenin değişmeden önceki şekline göre HSYK kararları kesindir. Anayasanın bu hükmü yasama organını da bağlar ve ancak Anayasa değişikliğiyle bu bağlayıcılık ortadan kalkabilir.

159 uncu maddede 5982 sayılı Yasayla yapılan değişiklik sonrası, 'Kurulun meslektan çıkarma cezasına ilişkin olanlar dışındaki kararlarına karşı yargı mercilerine başvurulamaz' denilmek suretiyle, 'meslektan çıkarma cezasına' ilişkin değişiklik yapılmıştır. Bu değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki olaylara uygulanması hukuk devletinin gereğidir. Anayasada, bu değişikliğin, önceki Anayasa maddesi kapsamında kalanlara uygulanacağına dair özel bir hüküm de bulunmamaktadır.

Anayasa hükmü yasa ile değiştirilemez, kaldırılmaz. 6087 sayılı Yasanın Geçici 3 üncü maddeyle getirilen kural, Yasayla, önceki Anayasa maddesi kapsamındaki yeni hükmün kapsamına almaktadır. Bu, yasayla Anayasa değiştirme anlamındadır.

Anayasanın 2 nci maddesinde hukuk devleti tanımlanmış, 6 ncı maddesinde de, hiçbir kimse veya organın kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisini kullanamayacağı öngörülmüştür ve 'yasama yetkisi' de bu maddede belirtilen yetkidir. Yasama yetkisini kullanan TBMM de kaynağını Anayasadan almayan Devlet yetkisi kullanamaz. Anayasa hükümleri, diğer organ, kurum kuruluş ve kişiler gibi yasama organını da bağlayan temel hukuk kurallarıdır.

Açıklanan nedenlerle, 11.12.2010 tarihli ve 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun geçici 3 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrası Anayasanın 2 nci ve 6 ncı maddelerine aykırı olup, iptali gerekmektedir.

o) 11.12.2010 Tarihli ve 6087 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 48 inci Maddesinin Anayasaya Aykırılığı

'Yürütme' başlıklı 48 inci maddede, 'Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür' denilerek, anayasal bir müessese olan HSYK'nin Yasasının yürütmesi, yürütme organı içindeki bir Kurul olan Bakanlar Kurulu'na bırakılmıştır. Anayasa gereğince, 'mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı' esaslarına göre kurularak görev yapan HSYK, yürütme organı' içinde bir kurul değildir. Kuruluşu, Üyeleri, görev ve yetkileri Anayasa ile belirlenmiş anayasal bir kurumdur.

Anayasanın 159 uncu maddesinde, Adalet Bakanı ve Bakanlııyla ilgili özel düzenlemeler bulunmakla birlikte, bu istisnai durumlar, HSYK'nin anayasal niteliğini, 'mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı' esaslarına göre kurularak görev yapma özelliğini değiştirmez.

Anayasanın Başlangıç'ında ve maddelerinde, 'kuvvetler ayrılığı' ilkesi benimsenmiş, 6 ncı maddesinde, Türk Milletinin egemenliğini, Anayasanın koyduğu esaslara göre, yetkili organlar eliyle kullanacağı, hiçbir kimse veya organın kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamayacağı belirtilmiştir. Anayasanın 8 inci maddesinde tanımlanan yürütme yetkisi ve görevi, Anayasa ve Kanunlara uygun olarak kullanılacaktır. Yargı yetkisi ise 9 uncu maddeye göre, Türk Milleti adına 'bağımsız mahkemelerce' kullanılacaktır. Bağımsız mahkemeler, Anayasanın yargı bölümünde 'mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı' esası şeklinde açılmış ve böylece Anayasanın Başlangıç'ından 2 nci maddesine, 6 ncı ve 9 uncu maddelerinden 138 ' 159 uncu maddelerine uzanan kuvvetler ayrılığı ve yargı bağımsızlığı temel ilkesi ortaya çıkmıştır.

HSYK'de bu ilke kapsamına ve buna bağlı olarak anayasal güvenceye alınmıştır. Anayasa da HSYK'ye bu özgün nitelik verilirken, yürütme organının ve Bakanlar Kurulunun görev ve yetkileri de gösterilmiştir. Bakanlar Kurulunun görev ve yetkileri Anayasa ve bun uygun yasalarla sınırlıdır. Anayasada Bakanlar Kuruluna, HSYK Kanununu yürütmek, daha yerinde anlatımla, HSYK'nin kuruluş, görev ve yetkileriyle, işleyişiyle ilgili görev ve yetki üstlenmek yetkisi verilmemiştir. Yasaların yürütülmesi, uygulama, yönetim ve sorumluluktur. Nasıl, TBMM Genel Sekreterliği Teşkilat Kanununu Bakanlar Kurulu yürütemezse HSYK Kanunun da Bakanlar Kurulu yürütemez. Görevlerini yerine getirirken ve yetkilerini kullanırken bağımsız olan, hiçbir organ, makam, merci veya kişi tarafında emir ve talimat verilemeyen Kurulun Kanununun Bakanlar Kurulu tarafından yürütülmesi hukuk devletiyle bağdaşmaz.

Yürütme içindeki Bakanlar Kurulu, görev ve yetkisini Türk Ulusu adına kullanmamakta, Anayasaya ve kanunlara uygun olarak kullanıp yerine getirmektedir. Bakanlar Kurulunun görev, yetki ve sorumluluk çerçevesi de Anayasa ve kanunlarla çizilmiştir. Bu çerçeve içinde, bağımsız yargı organına ilişkin olan alan ve yetki de yine Anayasada gösterilmiştir. Tıpkı yargı organları gibi HSYK'de, yürütme organı içinde 'idare' değildir. Ulus adına yetki kullanamayan bir organın, mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esaslarına göre kurularak görev ve yetki üstlenen HSYK'nin Kanununu yürütmesi bağımsızlık ilkesini zedeler.

Açıklanan nedenlerle, 11.12.2010 tarihli ve 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 48 inci maddesi Anayasanın Başlangıç'ı ile 2 nci, 6 ncı ve 159 uncu maddelerine aykırı olup, iptali gerekmektedir.

III. YÜRÜRLÜğÜ DURDURMA İSTEMİNİN GEREKÇESİ

Hukuk devletine aykırı olan, temel hak ve özgürlükleri ölçüsüzce sınırlandıran ve Anayasaya açıkça aykırı olan bir düzenlemenin, uygulanması halinde, sonradan giderilmesi olanaksız zararlara yol açacağı çok açıktır.

Öte yandan, anayasal düzenin en kısa sürede hukuka aykırı kurallardan arındırılması, hukuk devleti sayılmanın da gereğidir. Anayasaya aykırılığın sürdürülmesinin, bir hukuk devletinde sübjektif yararların üstünde, özenle korunması gereken hukukun üstünlüğü ilkesini de zedeleyeceği kuşkusuzdur. Hukukun üstünlüğü ilkesinin sağlanamadığı bir düzende, kişi hak

ve özgürlükleri güvence altında sayılamayacağından, bu ilkenin zedelenmesinin hukuk devleti yönünden giderilmesi olanaksız durum ve zararlara yol açacağına duraksama bulunmamaktadır.

HSYK Kanununun, Anayasanın hükümlerine açıkça aykırılık taşıyan yukarıdaki kurallarının uygulamaya geçmesi durumunda, evrensel hukuk ilkeleri, mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı ilkeleri nedenleriyle telafisi imkansız zararlar doğacaktır.

Bu zarar ve durumların doğmasını önlemek amacıyla, Anayasaya açıkça aykırı olan iptali istenen bölümlerin, iptal davası sonuçlanıncaya kadar yürürlüklerinin de durdurulması istenerek Anayasa Mahkemesine dava açılmıştır.

IV. SONUÇ VE İSTEM

11.12.2010 Tarihli ve 6087 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun;

a) 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (h) ve (l) bentlerinde yer alan " geçici yetki veya herhangi bir görevlendirmeye başka bir kurum veya kuruluştaki görev yapan " sözcüklerinin, Anayasanın 2 nci ve 159 uncu maddelerine,

b) 3 üncü maddesinin (4) numaralı fıkrasının, 'Müsteşar bulunmadığı zaman kendisine vekâlet etmekte olan, Kurul toplantılarına katılır' şeklindeki ikinci tümcesinin, Anayasanın 6 ncı ve 159 uncu maddelerine,

c) 14 üncü maddesinin (2) numaralı fıkrasının " Üçüncü Daire Başkanının gözetiminde " bölümünün, Anayasanın 159 uncu maddesine,

d) 14 üncü maddesinin (5) numaralı fıkrasının, Anayasanın 2 nci, 7 nci ve 140 ıncı maddelerine,

e) 17 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) bendinin birinci tümcesinin, Anayasanın 2 nci, 9 uncu, 36 ncı, 37 nci ve 140 ıncı maddelerine,

f) 25 inci maddesinin, Anayasanın 2 nci, 67 nci ve 159 uncu maddelerine,

g) 29 uncu maddesinin (5) numaralı fıkrasının birinci tümcesinin, " ancak gündemin düzenlenmesinden sonra ivedi ve süreli işlerin ortaya çıkması hâlinde " bölümü ile ikinci tümcesinin, Anayasanın 2 nci ve 159 uncu maddelerine,

h) 30 uncu maddesinin (5) numaralı fıkrasının birinci tümcesinin, " ancak gündemin düzenlenmesinden sonra ivedi ve süreli işlerin ortaya çıkması hâlinde " bölümü ile ikinci tümcesinin, Anayasanın 2 nci ve 159 uncu maddelerine,

i) 31 inci maddesinin (4) numaralı fıkrasının, Anayasanın 2 nci maddesine,

j) 36 ncı maddesinin (10) numaralı fıkrasının, Anayasanın 2 nci ve 6 ncı maddelerine,

k) 38 inci maddesinin (4) numaralı fıkrasının birinci tümcesinin, Anayasanın 2 nci, 9 uncu, 36 ncı, 37 nci ve 140 ıncı maddelerine,

l) 38 inci maddesinin (10) numaralı fıkrasının, Anayasanın 2 nci ve 6 ncı maddelerine,

m) Geçici 2 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının, Anayasanın 2 nci ve 10 uncu maddelerine,

n) Geçici 3 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasının, Anayasanın 2 nci ve 6 ncı maddelerine,

o) 48 inci maddesinin, Anayasanın Başlangıç'ı ile 2 nci, 6 ncı ve 159 uncu maddelerine,

aykırı olduklarından iptallerine, Anayasaya açıkça aykırı olmaları ve uygulanmaları halinde giderilmesi güç ya da olanaksız zarar ve durumlar doğacağı için, iptal davası sonuçlanıncaya kadar yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesine ilişkin istemimizi saygı ile arz ederiz."